

Rzecznik
Małych i Średnich Przedsiębiorców

Rzecznik Małych i Średnich
Przedsiębiorców na straży praw
mikro, małych i średnich
przedsiębiorców.

Konstytucja Biznesu

Konstytucja Biznesu weszła w życie z dniem 30 kwietnia 2019 r., to gruntowna reforma prawa gospodarczego, której celem jest poprawa środowiska prawno-instytucjonalnego, w którym działają polscy przedsiębiorcy.

To pakiet 5 ustaw, które w sposób systemowy, jasno i zwięźle określają fundamenty ustroju gospodarczego Polski w duchu wolności gospodarczej. Aktualnie służy ona nie tylko rozwojowi działalności gospodarczej ale i zainicjowała zmiany w podejściu do przedsiębiorców przez organy i instytucje poprzez wprowadzenie różnych zasad przyjaznej interpretacji przepisów.

1. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
2. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców,
3. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy,
4. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
5. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Przepisy wprowadzające Ustawę Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej.

Konstytucja Biznesu

Niewątpliwie innowacyjnym nowym rozwiązaniem wprowadzonym przez Konstytucję dla Biznesu jest instytucja Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Obecnie Rzecznikiem jest radca prawny Agnieszka Majewska.

Prawo przedsiębiorców

Prawo przedsiębiorców wprowadza kanon podstawowych zasad dających gwarancje przedsiębiorcom w relacjach z władzą publiczną. Prawo przedsiębiorców jako akt centralny będzie wpływać na sposób stanowienia, interpretacji i stosowania wszystkich przepisów dotyczących działalności gospodarczej.

Rzecznik
Małych i Średnich Przedsiębiorców

Urząd Rzecznika

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców

Stoi na straży praw mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, w szczególności poszanowania zasady wolności działalności gospodarczej, pogłębiania zaufania przedsiębiorców do władzy publicznej, bezstronności i równego traktowania, zrównoważonego rozwoju oraz zasady uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszných interesów przedsiębiorców.

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców

Stoi na straży przestrzegania praw i zasad znajdujących się w tzw. „Konstytucji Biznesu” – w Prawie Przedsiębiorców m.in.

- a) Co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone;
- b) Domniemanie uczciwości przedsiębiorcy;
- c) Rozstrzyganie wątpliwości prawnych na korzyść przedsiębiorcy;
- d) Zasada proporcjonalności;
- e) Klauzula pewności prawa.

Reprezentuje interesy mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Zadania Rzecznika MŚP to przede wszystkim:

- opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących interesów mikro, małych i średnich przedsiębiorców oraz zasad wykonywania działalności gospodarczej;
- pomoc w organizacji mediacji między przedsiębiorcami a administracją;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, społecznymi i zawodowymi, których celem jest ochrona praw przedsiębiorców z sektora MŚP;
- działalność edukacyjna i informacyjna w zakresie wykonywania działalności gospodarczej w Polsce, w szczególności w dziedzinie przedsiębiorczości oraz prawa gospodarczego.

Kompetencje Rzecznika MŚP:

Rzecznik ma kompetencje do działania tylko w sprawach pomiędzy przedsiębiorcą, a urzędem, samorządem bądź instytucją państwową. Nie ma uprawnień do działania w sporach pomiędzy przedsiębiorcami.

Rzecznik może:

- występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo wydanie lub zmianę innych aktów normatywnych w sprawach dotyczących działalności gospodarczej;
- występować do właściwych organów z wnioskiem o wydanie objaśnień prawnych, jeśli przepisy budzą wątpliwości w praktyce lub ich stosowanie wywołało rozbieżności w rozstrzygnięciach;
- informować właściwe organy nadzoru lub kontroli o dostrzeżonych nieprawidłowościach w funkcjonowaniu organów administracji publicznej;

Kompetencje Rzecznika MŚP:

- wnosić skargę nadzwyczajną;
- występować do Naczelnego Sądu Administracyjnego z wnioskami o podjęcie uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych;
- zwrócić się o wszczęcie postępowania administracyjnego, wnosić skargi i skargi kasacyjne do sądu administracyjnego, a także uczestniczyć w tych postępowaniach – na prawach przysługujących prokuratorowi;
- żądać wszczęcia przez uprawnionego oskarżyciela postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa wszczynane z urzędu;
- informować właściwe organy o dostrzeżonych barierach i utrudnieniach w zakresie wykonywania działalności gospodarczej.

Jak działa Rzecznik?

Rzecznik podejmuje działania z urzędu lub na wniosek.

Po zapoznaniu się z wnioskiem:

- wskazuje wnioskodawcy przysługujące mu prawa i środki działania;
- przekazuje sprawę do odpowiedniego organu;
- odmawia podjęcia czynności, o czym, uzasadniając swoje stanowisko, zawiadamia wnioskodawcę;
- podejmuje interwencję.

Organy są zobowiązane do rozpatrzenia spraw skierowanych przez Rzecznika i poinformowania Rzecznika o podjętych działaniach.

Oddział Terenowy w Gdańsku

Oddział w Gdańsku został oficjalnie otwarty 20 maja 2019 r.

Przedsiębiorcy z województw:

- pomorskiego
- kujawsko-pomorskiego
- zachodnio-pomorskiego

mają możliwość korzystania z pomocy prawnej oraz reprezentacji swych interesów w sprawach, którymi zajmuje się Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców w Oddziale Biura Rzecznika w Gdańsku.

Wnioski o interwencję

W sprawach indywidualnych, wymagających interwencji Rzecznika, zapraszamy do składania wniosków na adres:

gdansk@rzecznikmsp.gov.pl

lub bezpośrednio w siedzibie Oddziału Terenowego w Gdańsku przy ul. Żabi Kruk 16 lok. 04.

Wniosek interwencyjny można pobrać ze strony internetowej Rzecznika

www.rzecznikmsp.gov.pl

(w zakładce: „Złóż wniosek”)

Mały ZUS Plus – czym jest?

- ✓ Jest to preferencja składkowa - przedsiębiorcy mogą płacić obniżone składki na ubezpieczenia społeczne w ramach Małego ZUS Plus
- ✓ Dwa kluczowe warunki, które trzeba spełnić, żeby otrzymać ulgę, to:
 - przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej prowadzonej przez cały poprzedni rok kalendarzowy **nie przekroczyły 120 000 zł**,
 - działalność gospodarcza w poprzednim roku kalendarzowym była prowadzona przez **nie mniej niż 60 dni kalendarzowych**,
 - niższe składki na ubezpieczenia społeczne można płacić **maksymalnie przez 36 miesięcy** w ciągu **kolejnych 60 miesięcy** kalendarzowych prowadzenia działalności gospodarczej.

Mały ZUS Plus – kto nie może korzystać?

Z Małego ZUS Plus przedsiębiorca **nie może korzystać**, jeśli nie spełnia podstawowych wymogów dotyczących przychodu i czasu prowadzenia działalności gospodarczej lub:

- w ciągu ostatnich 60 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej korzystał z Małego ZUS lub Małego ZUS Plus łącznie **przez 36 miesięcy**
- Spełnia warunki do płacenia obniżonych składek na ubezpieczenia społeczne, od podstawy wynoszącej 30% minimalnego wynagrodzenia
- w poprzednim roku kalendarzowym rozliczał się na karcie podatkowej i jednocześnie korzystał ze zwolnienia z VAT (ci przedsiębiorcy nie składają do urzędów skarbowych zeznań PIT lub deklaracji VAT, z których ZUS pozyskuje dane do weryfikacji poprawności ustalenia najniższej podstawy wymiaru składek)
- podlegał ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu także z tytułu innej pozarolniczej działalności, na przykład jako wspólnik spółki jawnej
- przedsiębiorca wykonuje w ramach działalności gospodarczej te same zadania, które wykonywał dla byłego bądź obecnego pracodawcy jako pracownik w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym.

Mały ZUS Plus – kto nie może korzystać?

Z Małego ZUS Plus **nie może również korzystać przedsiębiorca**, jeśli w poprzednim roku prowadził działalność jako:

- twórca, artysta
- osoba wykonująca wolny zawód
- wspólnik spółki jawnej, komandytowej, partnerskiej albo jednoosobowej spółki z o.o.
- osoba prowadząca publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół.

Wysokość składek – przykłady

	Tzw. „pełny ZUS”	Tzw. „Mały ZUS Plus”
Kod tytułu ubezpieczenia	05 10	05 90
Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w 2024 r.	Podstawę wymiaru stanowi kwota, która odpowiada 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek. W okresie styczeń – grudzień 2024 r. – podstawę wymiaru stanowi kwota 4.694,40 zł	Podstawa wymiaru jest uzależniona od wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu z działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym. <i>Przykład</i> Przy dochodzie z działalności za rok 2023 w wysokości 58.288,11 zł podstawa wymiaru składek wyniesie kwotę 2.395,40 zł
Wysokość składki	Miesięczna: 1485,31 zł W stosunku rocznym: 17.823,72 zł	Miesięczna: 757,90 zł W stosunku rocznym: 9.094,80 zł

Mały ZUS Plus jako cykliczna preferencja składkowa

- ✓ Mały ZUS Plus nie ma zastosowania do osób, które ustalały podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zgodnie z niniejszym artykułem **przez 36 miesięcy kalendarzowych w ciągu ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej**. Do powyższych limitów wlicza się, jako pełny miesiąc, każdy miesiąc kalendarzowy, w którym osoba odpowiednio ustalała podstawę składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zgodnie z niniejszym artykułem lub prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą przez co najmniej jeden dzień kalendarzowy (art. 18c ust. 11 pkt 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych)
- ✓ Intencją ustawodawcy było wprowadzenie rozwiązania, w którym preferencja składkowa Mały ZUS Plus będzie przysługiwała w cyklicznych pięcioletnich okresach (3 lata opłacania składek na zasadzie MZ+ i 2 lata opłacania pełnego ZUS, a następnie możliwość opłacania znowu przez 3 lata składek na zasadzie MZ+ itd.) – wynika to z uzasadnienia projektu ustawy wprowadzającego Mały ZUS Plus, a także wypowiedzi zawartych w zapisach przebiegu posiedzenia: Komisji Nadzwyczajnej do Spraw Deregulacji, Komisji Gospodarki i Rozwoju oraz Komisji Polityki Społecznej i Rodziny z dnia 17 lipca 2018 r.
- ✓ Tymczasem ZUS twierdzi, że w przypadku osób, które korzystały z MZ+ w latach 2019-2021, a następnie w latach 2022-2023 opłacały pełne składki, ponowne skorzystanie z MZ+ będzie możliwe nie od stycznia 2024 r., ale od stycznia 2025 r.

Mały ZUS Plus w 2024 - problemy

- ✓ Zgodnie z wytycznymi ZUS, przedsiębiorcy korzystający z Małego ZUS/Małego ZUS Plus w latach 2019-2021 nie mogą korzystać z tej preferencji od stycznia 2024 r.
- ✓ Przedsiębiorcy nie mogli przesłać elektronicznie dokumentów zgłoszeniowych do MZ+ oraz comiesięcznych deklaracji rozliczeniowych z kodem 0590, ponieważ na Platformie Usług Elektronicznych ZUS i w programie Płatnik pojawiał się komunikat „błąd krytyczny”.
- ✓ Pracownicy Zakładu nie przyjmowali dokumentów składanych osobiście w Oddziałach ZUS.
- ✓ Zdarzało się, iż organ w związku z podejmowanymi próbami złożenia dokumentów ubezpieczeniowych uprawniających do MZ+, informował przedsiębiorców o możliwości nałożenia na nich kary grzywny w wysokości do 5.000,00 zł za składanie nieprawidłowych dokumentów.
- ✓ Zakład poprzez powyższe działania wywierał presję na przedsiębiorców, aby przerejestrowali się z powrotem na tzw. „pełny ZUS” - kod tytułu ubezpieczenia 0510.
- ✓ Zakład nie wydawał decyzji stwierdzającej, jakie podstawy wymiaru składek obowiązują przedsiębiorcę w 2024 roku w związku z jego zgłoszeniem do MZ+ od 1 stycznia 2024 r., czym ograniczał przedsiębiorcom drogę do sądu.

Działania Rzecznika

- ✓ Rzecznik kolejnymi pismami zwracał się do Prezesa ZUS, Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej ws. ustalenia wiążącej dla ZUS interpretacji przepisu art. 18c ust. 11 pkt 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,
- ✓ Rzecznik podejmuje interwencje w indywidualnych sprawach przedsiębiorców, którzy zgłosili się do niego z wnioskiem o pomoc w sprawie działań ZUS związanych z odmową prawa do preferencji składkowej Mały ZUS Plus od 1 stycznia 2024 r.,
- ✓ Rzecznik wnosił o wydanie przez ZUS decyzji w sprawach indywidualnych przedsiębiorców,
- ✓ Rzecznik wnosił odwołania od niekorzystnych decyzji ZUS odmawiających przedsiębiorcom prawa do preferencji składkowej Mały ZUS Plus od 1 stycznia 2024 r.,
- ✓ Rzecznik wspiera przedsiębiorców w postępowaniach sądowych oraz w razie konieczności wnosi środki zaskarżenia od niekorzystnych wyroków.

Uzasadnienia wyroków

- ✓ **Kluczowe znaczenie ma wola prawodawcy.** Bezspornie intencją ustawodawcy było, ażeby przedsiębiorcy mogli korzystać z Małego ZUS Plus przez 3 lata w ciągu 5 lat (wykładnia celowościowa przepisów dotyczących tzw. „Małego ZUS Plus”),
- ✓ **Wszelkie wątpliwości interpretacyjne dotyczące tego przepisu powinny być w myśl art. 11 ustawy Prawo przedsiębiorców rozstrzygane na korzyść przedsiębiorcy.**

Sprawy, w których Rzecznik pomógł przedsiębiorcy w sporze z organem

- Pomoc w uzyskaniu zwolnienia z obowiązku opłacania składek w okresie epidemii COVID-19
- Uchwały NSA dotyczące wszczynania przez organy podatkowe postępowań karnoskarbowych wobec przedsiębiorców wyłącznie w celu przerwania biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego
- Skargi nadzwyczajne w sprawach dotyczących podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia
- Pomoc w sporach przedsiębiorcy z ZUS np. co do podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO BIURA RZECZNIKA W GDAŃSKU

ul. Żabi Kruk 16 lok. 04, 80-822 Gdańsk

tel. (058) 350 21 70-72

gdansk@rzecznikmsp.gov.pl

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców